

Šiame numeryje skaitykite:

3 psl.

Trejiems metams pratęsta unikali šalyje socialinė akcija „Telšiuose antrą klasę baigi – plaukti moki!“

„Žinių medis“ su ekologišku jogurtu DOBILAS toliau skleidžia šakas Lietuvoje

4-5 psl.

2014 m. II ketvirčio geriausiai ūkininkai pagal skirtingas perkamo pieno kiekio grupes

Jiems liepa – neeilinių gimtadienių mėnuo

Sūrio DŽIUGAS išskirtinumą padės pažinti... auksinė pelytė

6 psl.

Smulkieji ūkininkai gaus didesnes išmokas

Karštis – išbandymas ne tik žmogaus, bet ir gyvūno organizmui

7 psl.

Kokį vandenį geria tavo karvė, toks ir jos produktyvumas

Nevaisingumas dėl gyvulio nutukimo ir laikymo sąlygų

Mažinkime cinko kiekį

Sėkmės garantas – šviesus požiūris į gyvenimą

Stasys Grikšas su anūke Akvile – visur kartu.

Savarankiško ūkininkavimo Šilalės krašte pradininkas Stasys Grikšas – iš tų sodiečių, kurie be reikalo nedejuoja, o į gyvenimą žvelgia su optimizmu ir sveiku humoru.

Algirdas Dačkevičius

Įsikūręs Žadeikių seniūnijos Ivoniškių kaime tarp tėvėlių tėviškių, Stasys su savo žmona Vlada pri-

sipažįsta, jog kaimo į miestą niekuomet nekeistų. Nors yra tekę Tauragėje ir Šilalėje pasidaruoti. Pagal profesiją – Stasys elektrikas-ryšių kabelininkas. Daugelį metų, kol pradėjo ūkininkauti, Sta-

sys tuomečiame Žadeikių tarybiniame ūkyje dirbo traktorininku. Žmona daugiausia po namus sukasi, rūpinasi fazanais, vištomis, puoselėja sodybos aplinką.

Dar 1988-aisiais Grikšai pradėjo ūkininkauti pagal Valstiečių ūkio įstatymą. Pradžia, žinoma, buvo nelengva – ūkiniai pastatai seni, o kolūkinės karvės prastos. Pa-

lengva tvirtėjo ūkis, augo šeima. Dabar tėvui padeda kartu ūkininkaujantis sūnus Stasys, prikimba ir anūkas Erikas. Tėvas savo ruožtu kiek įmandamas remia gerus sūnaus sumanymus, o šiuo metu savo atžalai padeda gyvenamąjį namą statyti. Juk pats laikas turėti nuosavą stogą virš galvos.

(Nukelta į 2 psl.)

Klaipėdą džiugino Karkadienis

Karkadienis – tai „Kar Kar“ ledų gimtadienis, kurį neseniai šventė pajūrio gyventojai. Klaipėdoje Karkadienis vyksta jau ketvirtus metus iš eilės, kasmet sukviesdamas vis daugiau žmonių.

Šiemet Danės skvere jų susirinko rekordinis skaičius. Atvykusius džiugino nuostabus oras bei gimtadienio koncertas. Su „Lietuvos balso“

dalyve Monika Linkyte, suktukų meistru Donatu Montvydu, numylėtiais Mariumi Jampolskiu ir Irūna dainavo būrys į šventę susirinkusių vaikų. Mažiesiems šventėje bu-

vo ypač daug pramogų: atrakcionai, konkursai, diskoteka bei didelis džiaugsmas – putų šou.

(Nukelta į 8 psl.)

Sveikiname geriausius birželio mėnesio ūkininkus pagal skirtingas perkamo pieno kiekio grupes

Pirmoje grupėje

(per dieną parduoda nuo 50 iki 199 kg natūralaus pieno)
Laimutė Vainauskienė – Papievių k., Šateikių sen., Plungės r.

Antroje grupėje

(per dieną parduoda nuo 200 iki 499 kg natūralaus pieno)
Zigmantas Skurdelis – Versmininkų k., Katyčių sen., Šilutės r.

Trečioje grupėje

(per dieną parduoda nuo 500 iki 999 kg natūralaus pieno)
Egidija Sasnauskienė – Žemaitkiemio k., Usėnų sen., Šilutės r.

Ketvirtoje grupėje

(per dieną parduoda nuo 1000 iki 1999 kg natūralaus pieno)
Vytautas Vaišvila – Kalniškių k., Šaukėnų sen., Kelmės r.

Penktoje grupėje

(per dieną parduoda nuo 2000 kg ir daugiau natūralaus pieno)
Adolfina Lukauskienė – Varkalių k., Nausodžio sen., Plungės r.

Geriausio ekologiško pieno gamintoja

Bronislava Griauslienė – Jodėnų k., Nausodžio sen., Plungės r.

Sėkmės garantas — šviesus požiūris į gyvenimą

(Atkelta iš 1 psl.)

Duktė Loreta, kaip pati prisistatė, esanti ir teisininkė, ir siuvėja, tačiau nesibodi karvučių melžti.

Grikšai jau devynerius metus puoselėja ekologinį ūkininkavimą. Iš jų parduodamo pieno „Žemaitijos pieno“ bendrovei gaminami prekinio ženklo DOBILAS ekologiški produktai.

Ūkininkai turi dvi didžiules fermas — vieną melžiamoms, o kitą — mėsinėms karvėms. Ganyklos — bent šešiose vietose, bet piendavės ganomos kuo arčiau, nes melžiamos fermoje, kur įrengta pieno linija. Stasys turi pomėgį danieliams. Jų ganykloje bent trijų veislių ganosi nemažas pulkelis, o gražuolis patinas, šeimnininko pašauktas Eicho, atšuliavo ir leidosi per vielų aptvarą net svetiems paglostomas. Ūkininkus aplankiusi „Žemaitijos pieno“ Žaliavos pirkimo vadybininkė Danutė Jokubauskienė džiaugėsi ne tik išpuoselėta sodyba, bet ir geru karvių bandos produktyvumu, nepriekaištinga pieno kokybe.

Tėvas, sūnus ir anūkas priruošia pakankamai savų aukštos kokybės pašarų, turi įvairiausių technikos. Samdo ir darbininkų. Karves melžia puiki melžėja Onutė Paulauskienė. Ūkininkai neturi priekaištų ir šėrikams Antanui Baldauskui, Antanui Mockui, o Egidijus Urnikis — ne tik šėrikas, bet ir mechanizatorius.

Stasys už darbštumą ir sumanu-

mą yra pelnęs daugybę apdovanojimų, Dar 1997 metais Lietuvos ūkininkų sąjungos ir Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos surengtame konkurse „Metų ūkininkas“ laimėjo antrąją vietą.

Šilališkiai ypač vertina ir tuomečio žemės ūkio ministro Kazio Starkevičiaus padėkos raštą už ekologinį ūkininkavimą su įrašu „Už darbštumą, optimizmą, neblėstantį žemaitišką humorą bei atsidavimą ekologiniam ūkininkavimui“. 2004 metais ūkis pelnė „Metų ūkio“ trečiąją vietą. O kur dar galybė padėkos raštų už paramą bendruomenėje organizuojant kultūrinius renginius.

Stasys laisvalaikiu mėgsta su trečiaklase anūkele Akvile pagroti. Pernai senelis ir anūkė iš Šilalėje

surengtos šventės „Muzikuojančios šeimos“ parsivežė padėkos raštą.

O kas nežino Stasio humoro, ne vienas kvatojosi išgirdęs jo pasakojamus retai kur girdėtus anekdotus. Žemaitis 2002-aisiais net į televiziją buvo nuvykęs ir bendravo su pramogų pasaulio asu Lietuvoje Arūnu Valinsku. Po atrankos buvo pakviestas į kitą etapą. Tai Stasiui primena dovanota speciali statulėlė, liudijanti, kad jis rungsis su geriausiais šalies humoristais. „Svarbiausia, kad būtų sveikatos — darbų visuomet atsiras“, — neseniai 60-ąjį gimtadienį atšventęs sako Stasys.

Jo manymu, ir prasmė yra gyventi, kol kruti po laukus, apie gyvulėlius, gražini sodybos aplinką.

Stasį Grikšą gimtadienio proga pasveikino Lietuvos pieno ūkių asociacijos direktorė Rigilda Baniienė ir „Žemaitijos pieno“ Žaliavos pirkimo vadybininkė Danutė Jokubauskienė.

Stasys apdovanotas kaip puikus humoristas.

Groja senelis ir anūkė.

Gražuolis patinas, šeimnininko pašauktas Eicho, atšuliavo ir leidosi paglostomas.

Ganosi danielių banda.

Trejiems metams pratęsta unikali šalyje socialinė akcija „Telšiuose antrą klasę baigi – plaukti moki!“

„Žemaitijos pieno“ generalinis direktorius Robertas Pažemeckas, Telšių rajono savivaldybės meras Vytautas Kleiva ir Telšių „Ateities“ pagrindinės mokyklos direktorės pavaduotoja ugdymui I.e. direktoriaus pareigas Rita Motiejūnienė pasirašė ilgalaikę bendradarbiavimo sutartį dėl socialinės akcijos įgyvendinimo pratęsimo.

Socialinės akcijos „Telšiuose antrą klasę baigi – plaukti moki!“ idėja kilo 2010 metais, jos iniciatorius – „Žemaitijos pienas“. Tačiau Telšių rajono savivaldybėje buvo pasirašyta pirmoji trišalė

Po sutarties pasirašymo „Žemaitijos pieno“ generalinis direktorius Robertas Pažemeckas (kairėje) paspaudė ranką Telšių rajono merui Vytautui Kleivai.

bendradarbiavimo sutartis. Per 4 metus „Ateities“ pagrindinės mokyklos baseine 1689 Telšių rajono antrokai išmoko plaukti ir saugiai elgtis vandenyje.

Socialinės akcijos metu vaikams sudaroma 24 valandų plaukimo programa, kuri tęsiasi iki 3 mėnesių. Grupėmis suskirstyti antrokai mokomi pagrindinių plaukimo įgūdžių, elgesio taisyklių vandenyje. Baigus mokymo programą, vyksta parodomosios plaukimo varžybos, į kurias kviečiami vaikų tėvai.

Planuojama, kad per ateinančius

tris mokslo metus plaukimo pamokų programą baigs dar 1254 Telšių miesto ir rajono antrokai. Pagal pasirašytą sutartį Telšių rajono savivaldybė įsipareigojo apmokėti transporto išlaidas ir 50 proc. išlaidų už plaukimo pamokas. „Žemaitijos pienas“ – likusius 50 proc. išlaidų už plaukimo pamokas bei aprūpinti akcijos dalyvių plaukimo priemonėmis. „Ateities“ pagrindinė mokykla įgyvendins šią gražią socialinę akciją savo mokykloje, tuo prisidedama prie vaikų mokymosi plaukti.

„Žinių medis“ su ekologišku jogurtu DOBILAS toliau skleidžia šakas Lietuvoje

Sėkmingai Žemaitijos sostinės „Germanto“ pagrindinėje mokykloje startavęs ekologinis socialinis projektas „Žinių medis“ su ekologišku jogurtu DOBILAS savo žinių šakas buvo išskleidęs Lietuvos sostinėje Vilniuje, o vėliau „pražydo“ ir kituose mūsų šalies miestuose.

Mykolo Karkos mokykloje

Panevėžio Mykolo Karkos mokykloje startavo ekologinis socialinis projektas „Žinių medis“ kartu su ekologiniu jogurtu DOBILAS. Šiame projekte dalyvavo devynios darželio komandos.

Per nustatytą laiką vaikai turėjo surinkti ne mažiau kaip 120 ekologiško jogurto DOBILAS pakuočių ir sukonstruoti įspūdingus kūrinus.

Visų komandų pavadinimai – „Žybsniukai“, „Moksliai-Išradukai“, „Šypsėnėlė“, „Lašiniai“,

„Taškučiai“, „Skruzdėliukai“, „Sveika ir Skanu“, „Eifelio bokštas“, „Karkiukai“ – atspindėjo socialinio projekto „Žinių medis“ dvasią.

Panevėžio Mykolo Karkos mokyklos aktų salėje susirinkusios komandos pristatė savo sukurtus kūrinius, pademonstravo žinias, kurias įvertino kompetentinga komisija: telšišké ekologinio ūkio savininkė E.Domarkienė, Lietuvos pieno ūkių asociacijos administracijos direktorė R.Banienė, VšĮ Pakuočių tvarkymo organizacijos

atstovė A.Viliūtė ir DOBILAS prekės ženklo vystymo vadovas M.Baltrušaitis. „Vienas projekto tikslų – informuoti mokinius, kaip rūšiuoti atliekas bei pakuotes, kokias iš to svarba gamtai ir žmogui“, – teigė „Žemaitijos pieno“ renginių organizatorė A.Dauginytė. Vaikai taip pat sužinojo pagrindinius skirtumus tarp ekologiškų ir įprastinių produktų, kaip jie ženklina parduotuvėse, kodėl jų maistinė vertė yra didesnė. Komandos sprendė specialiai renginiui sudarytą testą apie atliekų ir pakuočių rūšiavimą.

Susumavus galutinius rezultatus, apdovanoti nugalėtojai. Pirmosios vietos laimėtojai „Karkiukams“ atiteko kvietimai į kino filmą, antrosios vietos nugalėtojai

„Skruzdėliukai“ pakviesti į Panevėžio ledo areną, o trečiosios vietos laimėtojai „Šypsėnėlė“ apdovanoti ekologiškais pieno produktų rinkiniais.

Kastyčio lopšelyje-darželyje

Panevėžio Kastyčio lopšelyje-darželyje ekologiniame socialiniame projekte „Žinių medis“ su ekologišku jogurtu DOBILAS dalyvavo ke-

turios komandos.

Visų komandų pavadinimai – „Kastytis“, „Architektės“, „Peliukai“ ir „Obuoliukai“ – atspindėjo socialinio projekto „Žinių medis“ dvasią. Susumavus galutinius rezultatus, apdovanoti visi lopšelio-darželio vaikai. Dalyvavusiems atiteko kvietimai į kino filmą.

Ekologiškas produktas DOBILAS visiškai pateisina savo šūkį – Laimė gyventi!

2014 m. II ketvirčio geriausiai ūkininkai pagal skirtingas superkamo pieno kiekio grupes:

Jonas
Raustys

Pirmoje grupėje
(per dieną parduoda nuo 50 iki 199 kg natūralaus pieno)
Žem. Kalvarija, Žem. Kalvarijos sen., Plungės r.

Kazys
Vydeika

Antroje grupėje
(per dieną parduoda nuo 200 iki 499 kg natūralaus pieno)
Kugių k., Židikų sen., Mažeikių r.

Augustas
Jurkus

Trečioje grupėje
(per dieną parduoda nuo 500 iki 999 kg natūralaus pieno)
Rietavas, Rietavo sav.

Irena
Balčiūnienė

Ketvirtoje grupėje
(per dieną parduoda nuo 1000 iki 1999 kg natūralaus pieno)
Pakarčemio k., Kaltinėnų sen., Šilalės r.

Adomas
Gervinskas

Penktoje grupėje
(per dieną parduoda nuo 2000 kg ir daugiau natūralaus pieno)
Daukšių k., Skuodo sen., Skuodo r.

Pranciškus
Razutis

Geriausio ekologiško pieno gamintojas
Balsėnų k., Veiviržėnų sen., Klaipėdos r.

Liepą savo jubiliejinius gimtadienius arba sukaktis šventė septyni ūkininkai, pieną tiekiantys „Žemaitijos pienui“.

50 metų jubiliejus šventė **Bronislovas Kažukauskas** iš Šilalės rajono Žadeikių seniūnijos Palokysčio kaimo ir **Rolanda Vasienė** iš Telšių rajono Varnių seniūnijos Drobūkščių kaimo. 60 metų sukako **Rimantui Mikšui**, gyvenančiam Pagėgių sa-

vivaldybėje, Stoniškių seniūnijoje, Šilgalių kaime, **Stasiui Griksui** iš Šilalės rajono Žadeikių seniūnijos Ivoniškių kaimo ir **Ksaverai Beržinienei** iš Tauragės rajono Žygaičių seniūnijos Skiržemės kaimo.

70-ąją vasarą pasitiko **Irena Al-**

dona Bušmienė, gyvenanti Skuodo rajone, Ylakių kaime ir **Jonas Karalius**, gyvenantis Anykščių rajono Troškūnų seniūnijos Gurskų kaime.

Jų pasveikinti atvyko „Žemaitijos pieno“ Žaliavos pirkimo direktorius Mindaugas

Čėjauskas, Lietuvos pieno ūkių asociacijos administracijos direktorė Rigilda Baniėnė, „Žemaitijos pieno“ Žaliavos pirkimo vadybininkai Danutė Jokubauskienė, Karolina Gečaitė, Jolanta Lekienė ir Artūras Titiškis.

Iš ūkininkų sumanumo ir darbštumo patirties semiasi kiti

Rolandos ir Vlodo Vasių ūkis, skaičiuojantis aštuntus metus, įkurtas Drobūkščių kaime, visai šalia Žemaitijos širdimi vadinamo Varnių miestelio.

Vystydami ir plėtodami pienininkystės verslą, ūkininkai įgyvendino ES remiamas Pieno ir Nitratų direktyvų programas, pasinaudojo ir Ūkio valdų modernizavimo programa. Ūkyje įsigyta svarbiausia ir kokybiška įranga bei technika. Rolanda ūkininkauja itin atsakingai, didelį dėmesį skirdama pieno kokybei, bandos sveikatingumui, kruopščiai parinkdama pašarų racioną auginamoms karvutėms. Norėdami paruošti aukštos kokybės ir sudėties pašarus tvartiniam sezonui, ūkininkai, pasitarę su specialistais, šiais metais šienaus tris kartus.

Ūkininkų sumanumas ir darbštumas nelieka nepastebėtas. Dažnai

į juos patarimų ir rekomendacijų kreipiasi kiti šalia gyvenantys ūkininkai. Neseniai apie 50 ūkininkų iš įvairių šalies rajonų buvo atvykę į savotišką seminarą Vasių ūkyje pasisemti patirties. Ūkininkai pagerbti ne viena padėka ir apdovanojimu. Bene solidžiausias iš jų ūkis tarp 20-30 karvių laikytojų už pieno riebumą, baltymingumą ir produktyvumą 2013 metais pripažintas geriausiu Lietuvoje. „Žemaitijos pienas“ 2013 metų bendrovei lojaliausių ūkininkų apdovanojimuose „Geriausias pieno ūkis“ Rolandos ir Vlodo Vasių pieno ūkį įvertino kaip du metus iš eilės atitinkantį nustatytus kokybės ir sudėties reikalavimus.

Darnioje šeimoje užaugo trys dukros. Vitalija, baigusi magistro studijas Kauno technologijos universitete, šiuo metu — su šeimyna, kurioje auga Danielė ir Gytė, gyvena Kėdainiuose. Lina visai neseniai sukūrė šeimą. Mergina įgijo teisininkės išsilavinimą Vilniaus universitete. Neatsilieka nuo seserų ir jauniausioji Monika, kuri šiuo metu studijuoja mikrobiologiją taip pat Vilniaus universitete. Gražiai sutariantys ūkininkai nenuogaustauja, kad dukros gyvena tolokai nuo tėviškės. Kiekvieno laisvesniu nuo darbų metu mielai nuvyksta pas jas į svečius. O anūkėlių apsilankymas — tikras džiaugsmas mylintiems seneliams.

Rolanda Vasienė su anūkėmis Daniele ir Gyte.

Rimantas Mikšys su žmona Roma.

Plėstis trukdo žemės stygius

Rimanto ir Romos Mikšių ūkis įsikūręs Šilgalių kaime. Iki pradėdamas ūkininkauti, Rimantas dirbo „Nemuno“ žirgyne. Treniruodamas trakėnų veislės žirgus, laimėjo ne vieną apdovanojimą, buvo ir Lietuvos rinktinės sudėtyje.

Mikšių šeimyna visada gyveno ūkiškai, ilgainiui įkūrė savo ūkį, įgyvendino Pieno ir Nitratų direktyvų programas. Tačiau, kaip ir kiekvieniems tėvams, didžiausias turtas — vaikai.

Sutuoktiniai užaugino du sūnus. Vyriausias Artūras gyvena Vilniuje. Vaikinas baigęs studijas, yra išklaušęs ir ūkininko kursas, gali bei moka vairuoti visą tėvelių ūkyje turimą techniką. Mikšiai tikisi, kad galbūt ateityje

Artūras nutars perimti iš jų ūkį.

Artūro šeimoje auga sūnus Jonas ir dukra Meda. Jonas — būsimasis pirkėjas. Meda lankys trečiąją klasę. Mergaitė ne kartą seneliams yra užsiminusi, kad bus veterinarijos gydytoja ir būtina mokysis jodinėti žirgu.

Kitas Rimanto ir Romos sūnus Julius, baigęs studijas Vilniuje, šiuo metu gyvena ir dirba Klaipėdoje.

Šiandien darniai sutariantys ir dir-

bantys ūkininkai džiaugiasi prižiūrima sodyba, ūkiniais pastatais, pačių pasistatytu erdviu namu. Tik bėda, kad Mikšiai patiria įvairių trukdžių, norėdami įsigyti žemės. O be žemės ūkininkas negali jausti tvirto pagrindo po kojomis.

Roma laisvesniu nuo darbų metu mielai išvyksta pailsėti prie jūros. Rimantas — aistringas medžiotojas.

Likimas suvedė po 40 metų

Septyniadešimtmetį atšventęs Jonas Karalius laiko save laimingu žmogumi. Nesiskundžia darbais ir gyvenimu, puikiai sutaria su kaimynais. Ypač Vytautu Žaliu ir jo sūnumi Aurimu, kurie pagelbsti prie šienapjūtės, rulnuojant pašarus.

Taip jau susiklostė, kad jaunystėje Jonas draugavo su dabartine sutuoktine Aldona. Po vaikinio tarnybos armijoje jaunų žmonių gyvenimas pasuko kita linkme. Bet likimas nutarė vėl suvesti Joną ir Aldoną. Jų sutuoktiniai buvo mirę, tai po 40 metų Jonas, lydymas savo sūnų, nutarė pasibelsti į našlės duris. Apsisprendusi tekėti, Aldona paliko neblogą darbą mieste ir atkeliavo į Anykščių rajono Troškūnų seniūnijos Gurskų kaimą. Ir jau dešimtmetis — kaip kartu.

Jono sūnūs Vaidas, Alvydas ir Tomas šiltai priėmė naująją mamą. Nors ir sumitę vyrai, kai kurie auginantys savo vaikus, paslaptis daugiau atveria Aldonai.

Senutėlė sodyba alsuoja praeitimi. Šeimninkai gyvenamąsias patalpas renovuoja, nes statinys jau prašėsi remonto.

Aplink — miškingos vietos, netoliese ir Juostinio ežeras tyvuliuoja. Būna, kad ir vilkai bandą apstoja. Vos nepaskerdė telyčaitės, gerai, kad Aldona užmatė ir nubaidė pilkį.

Dar ir dabar randas ant gyvulėlio šlaunies likęs.

„Žemaitijos pieno“ Žaliavos pirkimo vadybininkas Artūras Titiškis džiaugiasi Jono Karaliaus ir jo žmonos Aldonos tolerancija, gyvenimišką išmintimi. „Su tokiais žmonėmis nepaprastai miela bendrauti“, — sako jis.

Jonas pieną visą laiką tiekia „Žemaitijos pienui“. Dar nuo tų laikų, kai priklausė kooperatyvui „Gimtinis pienas“.

Aldona ir Jonas Karaliai (centre) po apdovanojimo su Lietuvos pieno ūkių asociacijos direktore Rigilda Baniene ir „Žemaitijos pieno“ Žaliavos pirkimo vadybininku Artūru Titiškiu.

Sūrio DŽIUGAS išskirtinumą padės pažinti... auksinė pelytė

Šalia telšiškių ir Žemaitijos sostinės svečių pamėgtų sūrio DŽIUGAS namų neseniai atidengta skulptūra „Legendinis milžinas — Legendinis sūris DŽIUGAS“.

Šios skulptūros, kuri papildė Telšių miesto mažosios architektūros objektus, autorius — Vilniaus dailės akademijos Telšių fakulteto Metaloplastikos katedros prof. skulptorius Romualdas Inčirauskas, o projektą sukūrė prof. architektas, Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatas Algirdas Žebrauskas.

Apie idėją šalia sūrio DŽIUGAS namų sukurti skulptūrą legendiniam DŽIUGO sūriui papasakojo architektas. Kadangi sūris DŽIUGAS garsėja ne tik Lietuvoje, bet pripažintas ir plačiai žinomas daugelyje pasaulio šalių, jo negalėjo padėti ant stalo, o reikėjo užkelti ant postamento.

Architektas pastebėjo, kad prieš keliaujant ragauti sūrio DŽIUGAS reikėtų atlikti nedidelį ritualą. Mažuoju rankos piršteliu patrinti auksinio peliuko nosytę. Tai atvers DŽIUGO namų lankytojų jusles ir tuomet, tikėtina, pasiseks, mėgaujantis tituluočiausiu žemaičių sūrininkų gaminiu — DŽIUGU — atrasti jo išskirtines savybes.

Sūris DŽIUGAS — per 20 respublikinių ir tarptautinių konkursų nugalėtojas. Rezultatai įrodo, jog žemaičių gaminamas kie-

tasis sūris — puikus ne vien įvairių vertinimo komisijų nuomone, o ir pirkėjų, kurie yra svarbiausi vertintojai. Neveltui sūris DŽIUGAS tapo savotišku šalies simboliu, nes dažnai vežamas kaip gardi dovana į svečias šalis draugams, verslo partneriams bei ten išvykusiems artimiesiems.

Sūnus — pagrindinis pagalbininkas

Ksaveros Beržinienės ūkis įsikūręs jos tėviškėje, Skiržemės kaime, kurioje būsimą ūkininkę užaugo kartu su dviem broliais Stasiu ir Romu bei seserimi Regina.

Baigusis kulinarijos studijas Klaipėdoje, Ksavera kurį laiką gyveno Kaune, kiek vėliau — Vilniuje. Iki sugrįžtant į gimtuosius namus būsimą ūkininkę dirbo prekyboje, keramikos gamykloje, meistrė. Šiandien jau 21 metai, kai Ksavera su šeima gyvena tėviškėje.

Dukra Skaistė su vyru ir dviem sūneliais gyvena Anglijoje. Vyriausiasis anūkas Laurynas (16 m.) vasaras visada praleidžia Lietuvoje. Jaunesnysis anūkas Balys dar neturi ir dviejų metų, bet pas močiutę į Lietuvą jau ne kartą buvo atvykęs. O ir Ksavera bei jos mama Klementina (88 m.) lankėsi pas artimuosius svečioje šalyje. Šiandien moteriai ūkyje itin pagelbsti sūnus Karolis. Vaikinas, nors dirba vairuotoju Šilutėje, mielai imasi ir ūkio darbų. „Jis — pagrindinis mano pagalbininkas“, — džiaugėsi mama sūnumi.

K. Beržinienės ūkis šiandien skai-

Ksavera Beržinienė su mama Klementina ir sūnumi Karoliu.

čiuoja keturioliktus metus. Pieną ūkininkė visą laiką tiekia „Žemaitijos pienui“. Įgyvendinusi Pieno direktivos programą, savo jėgomis įsigijo

visą reikalingiausią techniką. Artimiausiuose planuose — daržinės statyba, kurioje būtų auginamas prieauglis.

Anūkų palinkėjimai senelei — angeliukų skulptūrėlės

Irena Aldona Bušmienė ūkininkauja Ylakių kaime — čia jos tėviškė, kartu su vyru pastatyti namai, visai šalia ir ferma — kruopščiai ir atsakingai prižiūrimas pienininkystės ūkis, šiandien skaičiuojantis dešimtus metus.

Iki pradėdama ūkininkauti, apie 24 metus Irena dirbo toje pačioje fermoje, kuri anuomet priklausė Ylakių kolūkiui. Ūkininkė džiaugiasi pasirinkusi bendradarbiavimą su „Žemaitijos pienu“. Anot jos, bendrovė išsiskiria puikia tvarka, geru žodžiu mini ir jos darbuotojus.

Ūkininkės šeimoje užaugo keturi vaikai. Dukra Rima taip pat ūkininkauja, kaip ir mama, pieną tiekia „Žemaitijos pienui“. Virginija gyvena visai šalia, padeda Irenai kasdieniuose ūkio darbuose. Sūnus Saulius — vienas iš pagrindinių pagalbininkų ūkyje — visa technikos priežiūra jo rankose. Dukra Lina gyvena ir dirba Mažeikiuose, dažnai aplanko gimtuosius namus. Džiaugiasi Irena ir 9 anūkais bei 5 proanūkais, kurie, esant progai, linkėdami sveikatos ir ilgų metų, simboliškai padovanoja po angeliuko skulptūrėlę.

Ketina didinti piendavių bandą

Bronislovas Kažukauskas ūkininkauja Šilalės rajono Žadeikių seniūnijos Palokysčio kaime.

Čia atvyko 1986-aisiais, nusipirko sodybą. Kurį laiką dirbo traktorininku, buvo pieno surinkėjas „Žemaitijos pieno“ bendrovėje.

Su žmona Laima užaugino trejetą atžalų. Vyriausioji Kristina darbuojasi šeimos gydytoja Šilalėje, Vidmantas jau šešerius metus su šeima įsikūręs Norvegijoje, nes čia susirado darbo. Planuoja grįžti, kai sūneliui Gvidui ateis laikas praversti mokyklos duris, mat nori, kad vaikas nepamirštų gimtosios kalbos. O šiuo metu anūkelis su seneliais vasaroja kaime ir džiugina savo čiaušėjimu. Jaunėlis Martynas mokosi Rie-

tave ir tėvams prie darbų prikimba.

Šeima pradėjo ūkininkauti nuo 1992 metų. Iš pradžių turėjo tik dvi karvutes, o dabar su telyčaitėmis — apie 30.

Pieną visą laiką tiekia „Žemaitijos pieno“ bendrovei ir yra patentinti. Bronislovas, padedant jaunėliui sūnui, prisiruošia pašarų, dar nusiperka ir kombinuotųjų. Rekonstravo tvartą, žada didinti piendavių bandą, mat priaugo puikių telyčių.

Bronislovą gyvenime lydi lemtingos datos. Visi trys broliai gimė tą pačią dieną — liepos 2-ąją. O

šiemet ūkininkas ne tik savo 50-ąjį gimtadienį atšventė, bet laukia ir kita proga — vadinamosios „Perlinės vestuvės“. Su savo išrinktąja — jau 30 metų kartu. Laisvalaikio sutuoktiniams kaip ir nelieka. Tiesa, Laima buvo išvykusi pasisvečiuoti pas sūnų į Norvegiją. Turėtų su anūkeliu ten vykti ir senelis.

O šiaip, turėdamas laisvesnę akimirka, Bronislovas mėgsta prie technikos krapštinėtis. Turi potraukį nuo mažumės — jau penktokas visokias kolūkio akėčias bandydavo remontuoti.

Laima ir Bronislovas Kažukauskai su anūkeliu.

Karštis — išbandymas ne tik žmogaus, bet ir gyvūno organizmui

Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba primena, kad per karščius gyventojams reikia gerti daug skysčių ir vartoti šviežią, tinkamomis sąlygomis laikomą maistą. Kuo ilgiau aukštesnėje kaip 100C aplinkos temperatūroje laikomi produktai, tuo didesnė tikimybė jais apsinuodyti, nes ligas sukeliančios bakterijos prie aukštesnės temperatūros dauginasi sparčiau.

Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro duomenimis, dėl nesaugaus maisto vartojimo karštomis vasaros dienomis kasmet padaugėja bakterinių žarnyno infekcijų atvejų. Žarnyno infekcines ligas sukelia maiste esantys mikroorganizmai. Itin dažnai apsinuodijimo priežastimi tampa greitai gendančio maisto (salotų, mišrainių su majonezu, karšto rūkymo mėsos, žuvies, dešrų, pieno produktų, kreminių gaminių ir kt.) vartojimas, ypač jei toks maistas kelias valandas palaikomas 200C ir aukštesnėje temperatūroje. Užsikrėsti galima ir išgėrus užteršto atvirų vandens telkinių vandens. Pagrindinė žarnyno užkrečiamųjų ligų profilaktikos priemonė — laikytis bendrų asmeninės ir maisto ruošimo higienos taisyklių. Tvyrant karščiams, reikia papildomai pasirūpinti ir gyvūnais, mat jiems taip pat labai pavojingas perkaitimas ar saulės smūgis. Veterinarijos specialistų teigimu, labai svarbu, kad karštą dieną gyvūnai turėtų pakankamai vandens

troškuliui numalšinti, o laikomi lauke — pavėsingą vietą pasislėpti nuo saulės. Tvirtuose ir paukščių fermose turi veikti efektyvios vėdinimo sistemos. Pastebėjus, kad gyvuliai neramūs, sutrikusi judesių koordinacija, reikėtų juos atvėsinti, apipilti vandeniu, nuvesti į pavėsį, duoti atsigerti. Būtina pasirūpinti ir apsauga nuo kraujasiurblių vabzdžių, nes per karščius jie gyvūnus puola intensyviau. Karščių metu gyvūnų vežėjai ir palydovai neturėtų planuoti ilgų kelionių, o jeigu tai neišvengiama — stengtis vežti gyvūnus anksti rytą arba kuo vėliau vakare. Vežti gyvūnus reikia tik tam pritaikytomis transporto priemonėmis, kuriose būtų įrengtos girdymo, vėdinimo, temperatūros kontrolės sistemos ir duomenų registravimo įrenginiai, funkcionuojanti aliarmo sistema, įsijungianti ir pranešanti vairuotojui, jei temperatūra pasiekia aukščiausią ar žemiausią ribą. Gyvūnų augintinių savininkai taip pat turėtų būti dėmesingesni. Veterinarijos

specialistai rekomenduoja ilgesnius pasivaikščiojimus nukelti vakarui ar ankstyvam rytui, kai oro temperatūra žemesnė. Išsiruošus į kelionę ar ilgesnį pasivaikščiojimą, reikėtų paimti vandens ne tik sau, bet ir augintiniui atsigaivinti. Reikėtų prisiminti, kad negalima palikti augintinių uždarytų automobiliuose, voljeruose, kuriuose jie negali pasislėpti šešėlyje, neturi prieigos prie vandens, ar kitomis sąlygomis, kur jiems grėstų perkaitimas. Pasivaikščiojimams su augintiniais ant įkaitusio paplūdimio smėlio ar kelio dangos, taip pat gali būti gyvūnams nemalonūs. Šunų lekavimas yra vienas iš temperatūros reguliavimo būdų, todėl ypač svarbu įvertinti antsnukio naudojimo būtinybę, prireikus rinktis medžiaginius antsnukius. Veterinarijos specialistų nuomone, karštasis metų laikas pats tinkamiausias trumpinti ilgaplaukių augintinių kailį. **(Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos inf.)**

Smulkieji ūkininkai gaus didesnes išmokas

Šiais metais naudmenų deklaravimo bei tiesioginių išmokų tvarka nesikeitė, tačiau Žemės ūkio ministerija turi žemdirbiams ir daugiau gerų naujienų. 2014 m. išmokai už pirmuosius hektarus bus skiriama 10 proc. tiesioginių išmokų bendros sumos ir šiais pinigais bus paremti pirmieji 30 hektarų. Kitaip tariant, kiekvienas žemdirbys už plotą, ne didesnį kaip 30 ha, gautų padidintas išmokas.

Už 2014 m. ūkininkai gaus pagrindinę tiesioginę išmoką, kuri bus apie 390 Lt/ha. Pareiškėjai papildomai gaus ir išmoką už pirmuosius hektarus. Kuo mažesnis ūkis, tuo didesnė vidutinė išmoka. Galutiniai išmokų dydžiai paaiškės, kai bus atlikti visi reikalingi patikrinimai.

„Išmoka už pirmuosius hektarus — tai galimybė paremti smulkiuosius ūkius. Didžiausias iššūkis valstybei — užtikrinti, kad ūkininkų valdos nebūtų tyčia skaidomos, siekiant išmokų už pirmuosius hektarus, kad nebūtų spekuliacijų. Mūsų žiniomis, 2014 m. žymių valdų struktūros pokyčių neaptikta, todėl tikėtina, kad ir valdos nebuvo tyčia skaldytos”, — pažymėjo Žemės ūkio ministerijos, išmokų už plotus skyriaus vedėjas Karolis Anužis. Vis dėlto, kad valdos nebūtų dirbtinai skaldomos siekiant vienintelio tikslo — gauti didesnes išmokas, 2014

m. Tiesioginių išmokų taikylėse buvo numatyta sąlyga, kad „pareiškėjas negali dalyti valdos, siekdamas gauti didesnę paramos sumą”. Kontroluoti padėtį ir užkirsti kelią galimiems piktnaudžiavimams turės Nacionalinė mokėjimo agentūra prie ŽŪM. Lietuva turi puikią galimybę paremti smulkiuosius ūkius, todėl Žemės ūkio ministerija būtinau pasinaudos galimybe šią išmoką už pirmuosius hektarus taikyti ir vėlesniais metais.

Iki 2014 m. liepos 7 d. Žemės ūkio naudmenas deklaravo apie 142 tūkst. pareiškėjų (apie 8,5 tūkst. mažiau nei 2013 m. tuo pat metu), deklaruojamas naudmenų plotas yra 2,83 mln. ha (apie 33 tūkst. ha daugiau nei 2013 m. tuo pat metu). Deklaruojami plotai labiausiai padidėjo Kėdainių r. (apie 3,4 tūkst. ha), labiausiai sumažėjo — Vilniaus r. (2,1 tūkst. ha). **(ŽŪM inf.)**

Šalyje išibėgėja melžėjų varžytuvės

Šių metų melžėjų konkursas jau startavo Vilkaviškyje, Joniškyje ir Ukmergėje. Varžytuvės tęsis Kupiškio, Utenos, Plungės, Pagėgių, Kauno ir Kretingos rajonuose. Baigiamoji šventė įvyks spalio 17 d. Sidabrave, Radviliškio rajone.

Džiugu pastebėti, kad pernai net trys melžėjos, piena tiekiančios „Žemaitijos pieno“ bendrovei, respublikiniame konkurse užėmė aukščiausias vietas. Tai Alina Butkevičienė iš Kretingos rajono, Lina Snegiriovienė iš Pagėgių savivaldy-

bės ir Rūta Daukševičienė iš Utenos rajono.

Konkurso „Geriausieji melžėjai“ komisijos pirmininkas, Josifo Taco melžimo mokymo centro prie Lietuvos veterinarijos akademijos vadovas dr. Saulius Tušas sakė, kad

varžytuvės organizuojamos siekiant tobulinti melžėjų meistriskumą, gerinti pieno kokybę, o taip pat pademonstruoti šios srities specialistų darbą. „Mūsų šalyje pieno kokybė kol kas nėra džiuginanti. Ji priklauso nuo melžėjų. Kuo profe-

sionaliau ir atsakingiau žmonės dirbs, tuo geresnių rezultatų pasiekime“, — sakė S. Tušas. Komisijos pirmininkas pridūrė, kad primelžiamo pieno kiekis ir kokybė priklauso nuo darbuotojų profesionalumo. Todėl jie turi gerai žinoti, kaip veikia melžimo įranga, išmanyti karvių fiziologiją, jausti gyvulių nuotaiką, žinoti sanitarijos reikalavimus.

Kalbėdamas apie konkursus dr.

S. Tušas pabrėžė, kad juose noriai dalyvauja jaunimas. Nors aktyviausiai varžybose dalyvauja moterys, tačiau savo jėgas išbando ir vyrai. Jų kiekvienais metais sulaukiama apie 4–5. „Šiais metais Joniškio ir Ukmergės rajone jau dalyvavo vyrai. Prieš kelerius metus melžėjai pelnė ir prizines vietas. Manau, kad didžioji dauguma jų nedirsta dalyvauti konkursuose, nors šis darbas išties yra sunkus, vyriškas. Užsienyje, karvių fermose didžioji dalis melžėjų — vyrai, o ne moterys“, — pabrėžė konkurso pirmininkas.

Koki vandenį geria tavo karvė, toks ir jos produktyvumas

Kiekvienam pieno ūkiui svarbu, kad jo karvės būtų sveikos ir produktyvios. Būtent tai ir buvo mokslininko Bryan Swistock tyrimo objektas. B.Swistock tyrinėjo Pensilvanijos pienininkystės ūkiuose karvėms duodamą vandenį. Tyrimo tikslas buvo nustatyti vandens kokybės daromą įtaką ne tik karvių sveikatai, bet ir primilžiui.

„Žinoma, kad dauguma pieno ūkių tiria turimus vandens išteklius dėl įvairių bakterijų. Tačiau reikėtų, kuris tiria vandenį dėl nenaudingų druskų, metalų ar kitų dalelių. Nors kaip tik šie elementai gali ženkliai paveikti bandos produktyvumą“, — teigė mokslininkas.

Po to, kai 2012 m. Pensilvani-

jos pieno ūkiuose ženkliai sumažėjo pieno gamyba, buvo nuspręsta išsiaiškinti, dėl ko tai įvyko. „Pienininkystės ūkiams pasiūlėme nemokamai iširti jų bandoms duodamo vandens kokybę. Vienas mūsų projekto tikslas buvo supažindinti pieno ūkių darbuotojus su įvairiais vandens kokybės parametrais, kurie nenaudojami pap-

rasto vandens tyrimo metu. Kitas — įvardinti, kokias chroniškas bandos produktyvumo problemas sukelia nekokybiškas vanduo“, — pasakojo B.Swistock.

Daugiau kaip 240 pienininkystės ūkių sutiko išsirti juose naudojamą vandenį, iš jų daugiau kaip 72 proc. pateikė tinkamus vandens mėginius. Pastarieji buvo tiriami dėl 13 vandens kokybės parametrų, kurie daro įtaką gyvulių sveikatai.

Ištyrus mėginius paaiškėjo, kad 26 proc. pieno ūkių, kuriuose karvė per dieną vidutiniškai duoda 26 kg pieno, turi bent vieną blogą vandens kokybės parametą.

32 proc. ūkių, kuriuose vidutinis karvės dienos primilžis yra mažesnis nei 23 kg, turėjo dvi ir daugiau vandens kokybės problemas. B.Swistock pažymėjo, kad produktyviuose ūkiuose, kuriuose per dieną karvė vidutiniškai duoda daugiau kaip 35 kg pieno, vandens kokybė buvo puiki.

Mokslininkas akcentavo: „Ūkininkai turi suprasti vandens svarbą ir siekti, kad jis būtų kuo kokybiškesnis. Skatinčiau ūkiuose įrengti vandens skaitiklius, kurie padėtų nustatyti bandos vandens vartojimo lygį. Tai padėtų dar tiksliau išsiaiškinti nekokybiško vandens ir karvių produktyvumo sąsajas“.

Nevaisingumas dėl gyvulio nutukimo ir laikymo sąlygų

Nevaisingumas dėl gyvulio nutukimo išsivysto šeriant daug kalorijų turinčiais pašarais (koncentratais, išspaudomis, broga), trūkstant mociono. Kartais gyvulio nutukimui įtakos turi sutrikusi hipofizės veikla. Kraujyje susidaro ketoniniai kūnai, dėl medžiagų apykaitos sutrikimo įvyksta acidozė, sutrinka vidaus sekrecijų liaukų veikla, ruja būna blogai išreikšta, lytiniai ciklai nepilnaverčiai, kiaušidžių paviršius grublėtas, „akmeninės konsistencijos“, aptinkami persistenciniai geltonieji kūnai arba cistos, sumažėja gimdos tonusas, kartais įvyksta gimdos atrofija arba ji būna drebutinės konsistencijos. Jei kiaušidės perauga riebaliniu audiniu, tokios karvės yra išbrokuojamos.

Habil. dr. V.Pileckas

Racionai turi būti subalansuoti pagal gyvulio fiziologinį stovį ir gaunamos produkcijos kiekį. Reikia sumažinti pašarų kiekį, į kurio sudėtį įeina daug riebalų, baltymų, angliavandenių, apriboti koncentruotų pašarų kiekį bei kiekvieną dieną suteikti gyvuliams 3-4 val. mocioną.

Nevaisingumui dėl netinkamų laikymo sąlygų turi įtakos šaltos,

drėgnos, blogai vėdinamos patalpos, staigūs temperatūrų svyravimai. Esant vitamino D trūkumui bei mociono stokai, sutrinka medžiagų apykaitos bei reprodukcijos procesai. Aplinkos temperatūrai pakilus virš 25°C, dažnai sutrinka rujos cikliškumas, neįvyksta ovuliacija, rujos metu neišsiskiria gleivės, o pati ruja praeina be tipiško požymio.

Veršingumo periodu besivystąs vaisius turi labai didelės įtakos visam karvės organizmui. Padidėja krūtinės ląstos apimtis, išryškėja krūtinė-

nis kvėpavimas, padidėja pilvo sienelės ir virškinamojo trakto tūris. Veršinga karvė gali daugiau suėsti ir suvirškinti pašarų, nors dėl padidėjusio vidinio pilvo spaudimo yra užspaudžiamas šliužas, dėl ko sumažėja pašarų įsisavinimas, kuris kompensuojamas padažnėjusiu šlapinimusi ir tuštinimusi. Netinkamais pašarais šeriamos užtūrusios karvės veršelius atveda silpnus, daug jų nugaišta. Ypač netinka užtūrusioms karvėms blogos kokybės silosas, dėl ko daug

karvių suseraga lytinių organų uždegimais, gydyti išleidžiama daug lėšų, prarandama laiko, suvėluojamas apvaisinimas, sumažėja primilžiai.

Galvijų reprodukcijos sutrikimai atsiranda dėl nepilnaverčio šerimo, neparuošus užtūrusių karvių apsiveršavimui, blogos veterinarinės priežiūros pogimdyviniu laikotarpiu, netinkamo mikroklimato karvidėse, blogos rujojančių karvių atrankos, skėlinimo klaidų, dėl didelio embrijų žuvimo ir aborto.

Specialistas pataria

Mažinkime cinko kiekį

Europos maisto saugos tarnyba (EMST) pateikė mokslinę nuomonę dėl didžiausio leidžiamo cinko kiekio pašaruose mažinimo.

Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto (NMVRVI) Veterinarijos rizikos vertinimo skyriaus vedėjo pavaduotoja SNIEGUOLĖ TRUMPICKAITĖ DŽEKČIORIENĖ tiek gyvūnų augintiniams, tiek gamintojams primena, kad pagal šiuo metu galiojančius teisės aktus gyvūnų augintinių pašaruose cinko kiekis neturi viršyti 250 mg/kg, žuvų pašaruose ir pieno pakaitaluose — 200 mg/kg, kitiems gyvūnams skirtuose pašaruose — 150 mg/kg.

Cinko reikmė

Mikroelementas cinkas yra reikalingas visiems gyvūnams organizmams. Bendras cinko kiekis žmonių organizme yra 2-3 g, panašus jo kiekis yra ir kitų žinduolių organizmuose. Šis svarbus mikroelementas įeina į tam tikrų baltymų sudėtį ir turi įtakos beveik visiems ląstelėse vykstantiems procesams, ypač tiems, kurie susiję su vystymusi ir augimu.

Mokslinių šaltinių duomenimis, gyvūnų organizme tik apie 0,1 proc. cinko atsargų kasdien turėtų būti papildomos. Cinko įsisavinama tiek, koks yra jo poreikis, per didelį cinko kiekį pašaruose nereiškia, kad organizmas jo daugiau pasisavins. Būtent todėl sunkiai tikėtinas apsinuodijimas cinku, nebent šio mikroelemento pašaruose būtų labai daug arba į organizmą jis patektų aplenkiant virškinimo traktą.

Nors staigus apsinuodijimo tikimybė maža, tačiau gali būti nustatytas lėtinis apsinuodijimas, kai gaunant per didelį cinko kiekį, sumažėja kitų mikroelementų pasi-

savinimas (vario, geležies). Didelis cinko kiekis pasižymi farmakologiniu poveikiu — veikia bakteriocidiškai.

Cinko įsisavinimas

Cinkas natūraliai įeina į augalinės, tiek į gyvūninės kilmės pašarinių žaliavų sudėtį. Tačiau daugelyje baltymingų pašarinių žaliavų, tokių kaip sojų pupelės, kukurūzai, sudėtyje gausu fitatų, kurie stipriai suriša cinką ir trukdo organizmui jį pasisavinti. Cinko pasisavinimą taip pat slopina labai didelis kalcio kiekis pašaruose. Kadangi pašarinėse žaliavose esančio cinko nepakanka gyvūnų mitybiniais poreikiams patenkinti, o taip pat ir todėl, kad ne visas žaliavose esantis cinkas yra pasisavinamas, gyvūnų racionai nuolat papildomi šiuo mikroelementu. Tačiau, kai pašaruose esantis cinko kiekis viršija mitybinius poreikius, šis mikroelementas pasišalina iš gyvūnų organizmo kartu su virškinimo trakto turiniu. Tręšiant mėšlu laukus, cinkas kaupiasi dirvožemyje ir vandenyje.

Daugelyje ES — cinko kiekis didesnis

Daugelyje Europos regionų aplinkoje esantis cinko kiekis yra smarkiai padidėjęs. Didžiausias cinko kiekis aplinkoje susidaro dėl metalo galvanizacijos (apie 30 proc. visos cinko emisijos), dėl įvairių pramonės veiklų (apie 10 proc.) ir kitų įvairių veiklų (apie 60 proc.), įskaitant gyvulininkystę. Problema dėl cinko kaupimosi mėšle Europoje svarstoma jau ne pirmą kartą, 2003 m. buvo sumažinti tuomet galioję didžiausi leidžiami cinko kiekiai pašaruose.

2010 m. EMST atliko tyrimą dėl cinko ir vario, naudojamų kaip pašarų priedai, poveikio aplinkai. Pagal atliktų tyrimų rezultatus, cinko naudojimas tokiais kiekiais, kurie šiuo metu yra leidžiami, neturi neigiamos įtakos dirvožemiui, tačiau nustatyta potenciali neigiama įtaka gruntiniam vandeniui ir paviršiaus vandeniui, į kuriuos cinkas patenka išplautas iš ariamos žemės.

EMST leidžiami cinko kiekiai

EMST, įvertinusi cinko poreikį ūkininkams gyvūnams ir augintiniams, natūraliai žaliavose esantį cinko kiekį, nustatė, kad galima mažinti dabar galiojančių didžiausių cinko kiekį pašaruose. Leidžiami kiekiai: visaverčiuose paršeliu, paršavedžių, triušių, lašišinių žuvų, kačių ir šunų pašaruose — 150 mg/kg, visaverčiuose mėšinių kalakutų lesaluose — 120 mg/kg, visaverčiuose visų kitų gyvūnų rūšių ir kategorijų pašaruose — 100 mg/kg. Fitazės naudojimas pašaruose (tiek endogeninės kilmės, tiek įterptos į

pašarą priedo pavidalu) leistų dar labiau sumažinti didžiausią cinko kiekį paršelių, penimų kiaulių ir paršavedžių pašaruose (iki 110 mg/kg paršelių ir paršavedžių pašaruose, iki 70 mg/kg penimų kiaulių pašaruose). Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto (NMVRVI) specialistų nuomone, EMST siūlomi didžiausi leidžiami cinko kiekiai yra pakankami, kad užtikrintų gyvūnų sveikatą, gerovę ir produktyvumą.

Anot instituto specialistų, tokie cinko kiekiai neturės neigiamos įtakos vartotojų sveikatai ir, patvirtinus EMST siūlomus kiekius, cinko emisija į aplinką dėl gyvulininkystės veiklos sumažėtų apie 20 proc.

Skelbimai

Technika

Traktorių T-150, ekskavatorių JUMZ, šieno presą FORTSCH-RITT, žolės smulkintuvą ORKAN. Tel. 8~652 29470.

Frontalinį krautuvą, traktoriaus T-40 variklį. Tel. 8~674 48109.

Mėšlo kratytuvą, du priekabos 2PTS-13 kėbulus, grūdų traiskytuvą. Tel. 8~614 61269.

Traktorių T-40 AM, traktorinius plūgus, kultivatorių, vagotuvą. Tel. 8~610 96115.

„Arpa“ (grūdams valyti, vienfazė). Tel.: 8~620 64233; 8~602 39901.

Grūdų sėjamašą SZ-3,6 (diskinė, kaina 3500 Lt), frontalinį krautuvą PKŪ-08 (kaina 4500 Lt), naują melžimo aikštelę (2 vietų, kaina 1600 Lt, 4 vietų — 3500 Lt), nenaudotą mėšlo šalinimo įrangą (kaina 10000 Lt), nuožulnuojį mėšlo šalinimo transporterį (kaina 3800 Lt), lyginimo volus (1,50x1,50, kaina 4500 Lt). Tel. 8~610 02860.

Traktorių MTZ-82 (1985 m., dirbęs 2800 motovalandų, dviejų tiltų). Kaina po apžiūrėjimo. Tel. 8~682 52513 (Laukuvoje).

Traktorių T-16 (su šienapjove), MTZ-80 variklį (mažai naudotas), kultivatorių (3,5 m pločio, su akėmis). Tel. 8~613 34236.

Traktorius: T-40AM (kaina 6600 Lt), T-25 (kaina 7600 Lt), automašią GAZ-53 (savivartė, be variklio, kaina 2200 Lt). Tel. 8~601 96985.

Tralą rulonams vežti, suvirinimo aparatą. Tel. 8~614 43602.

Naudotą lenkišką 5 korpusų vagotuvą su ravėtuvu (kaina 550 Lt). Tel. 8~626 64400.

Gyvulius

Jauną poni veislės kumelaitę, sukergtą. Tel. 8~622 16223.

Balina fermas. Tel. 8~657 90942.

Prekyba visomis stogų dangomis:

- * Plieninės stogų ir fasadų dangos;
- * Siferio lakštai;
- * Lietaus nuvedimo sistemos;
- * Daugiasluoksnės „sendvič“ tipo plokštės;
- * Stogų dengimo darbai;
- * Angarų statyba;
- * Nemokamai sudarome sąmatą.

50-ojo gimtadienio proga:

20 metų darbo sukakties proga:

15 metų darbo sukakties proga:

30-ojo gimtadienio proga:

10 metų darbo sukakties proga:

35-ojo gimtadienio proga:

55-ojo gimtadienio proga:

60-ojo gimtadienio proga:

40-ojo gimtadienio proga:

35 metų darbo sukakties proga:

45-ojo gimtadienio proga:

30 metų darbo sukakties proga:

KAR KAR NORIU DAR!

LEDŲ ŠEIMA JŪSŲ ŠEIMAI

Jau skidžiai dveikla vasaros vejai. Vis žino: vasara kviepa ledus. Gavimas, naujas, neragavusis, natūralus, vaisinis... su daug pienu ir grietinėlės. Štai vasarai KAR KAR sušaldė tins naujus vasarinius skonius, pagamintus iš natūralių sūčių, grietinėlių, epalvų ir rūšių. KAR KAR su malia pristatė savo TOP 5 ledų šeimą, kuri būtinai turėtų pasivaikinti Jūsų šeimose.

BUBBLE GUM

Dallai, dainiai ir šaltai kvoniai – tai vaikų pas mėgstamiausias kramtomosios gumos skonis. Ledus nepatino bumbketai, vasar kaip ledubėgė. Šaltibarščiai? O skoni ir kvapas padeda sukurti įspūdingą vakarų, dar vasaroms, Turi ledai!

POP CORN

Tikras vasaros nuotykis! Mmm... Daug saldus karamėlių viduje. Vienintelis saraštis skonio ledas Lietuvoje, primenantys puikų skoni, kaip ledas bei vasaros anostor, gas pie jinos.

NAUJENA! DANTŲ PASTOS SKONIO LEDAI

Šaltus mėline vėjų gėris ir rožinė, ryškias, traukus sveikoms glaudas. Skonis kaip vaikiškos dantų pastos, kurią stapus vaiko vaka. To dar nebūvė!

NAUJENA! MORKŲ-OBUOLIŲ LEDAI

Via šimta tik autyva, veštas! Kam kramt? motyvas, tai yra tokia skani, lauti! Skaniosios sūlis, ašiklioms topiu saure apvalintu gėris, ir paprasti nemė, šaldintuvas. Pats ska nio, skalas vėjomos A pasalyje.

NAUJENA! MANGO-OBUOLIŲ SORBETAS

Pakies vėdikus, kas komas – vėsi kaip vėsi, draugas, kėkė, zukas. Pagaminti iš natūralių mango ir obuolių, usaulių sūčių. Pakiesi namui – meik tik ledų!

Klaipėdą džiugino Karkadienis

(Atkelta iš 1 psl.)

Karkadienis – visos šeimos šventė, tad veiklos netrūko nei patiems mažiausiems, nei tėvams, kurie šventės vietoje galėjo atsipūsti, pasitiesti pledą ir paskanauti ledų. Spalvos, ledai, muzika, žaidimai – taip atidarytas ledų sezonas bei pasitikta vasara.

Karkadienyje pristatytos ledų naujienos: avietinės dantų pastos skonio ledai, Karksiuko formos mango-obuolių sorbetas bei morkų-obuolių skonio ledai. Prisiragavę, prisioškę, prisidainavę bei su Karksiuku šeimyna prisižaidę gimtadienio svečiai džiaugėsi geromis emocijomis, vaikams didžiausią išpuodį paliko putų šou, o organizatoriai teigia, jog šventė pavyko puikiai.

Leidžia: Lietuvos pieno ūkių asociacija, Luokės g. 73, LT-87140 Telšiai. Tel.: 8-444-22391, faksas 8-444-69210. El.paštas: LPUA.info@gmail.com

Redakcinė kolegija: Rigilda Baniėnė, Diana Abelkienė, Irena Baltrušaitienė, Jolanta Bitinienė, Rimantas Banevičius, Mindaugas Čėjuskas.

Spausdino Šiauliy „Titnago“ spaustuvė. 2 sp. l. Leidžiamas nuo 1995-09-23, kartą per mėnesį. Tiražas 3000 egz.